

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷ ସୂଚନା :

1. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ରର ଉପରେ ଥିବା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ତୁମର ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖା (ଗୋଟିଏ କୋଠାରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍କ ରହିବ)
2. ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ପାଇବା କ୍ଷଣି ସେଥିରେ ଥିବା ମୋଟ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ମୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଏହି ପୃଷ୍ଠାର ଉପରେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିନିଆ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖା
3. ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନରେ (A), (B), (C) ଓ (D) ଭାବେ ଚାରୋଟି ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତର ଅଛି। ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟିକୁ ବାଛି ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଲେଖା
4. ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କରିବାପାଇଁ ଅଲଗା ସମୟ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ।
5. ଉତ୍ତର ଖାତାରେ କୌଣସି ସଙ୍କେତ ଲେଖିଲେ କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖିଲେ ତୁମକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ କରାଯିବ।
6. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା କୋଡ୍ ନମ୍ବର 65/S/A/OR, Set **A** ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଖାତାର ଯଥାସ୍ଥାନରେ ଲେଖା
7. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଦୁଇ ଭାଷାରେ ଉପଲବ୍ଧ। କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମେହ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ରୂପାନ୍ତରକୁ ମାନ୍ୟ ବିବେଚନା କରାଯିବ।

ECONOMICS

(ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର)

(214-OR)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

ସମୟ : 3 ଘଣ୍ଟା]

[ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ : 100

Note : (i) **All** questions are compulsory.

(ii) Marks allotted for each question are indicated against it.

(iii) Each question from Q. Nos. **1** to **8** has four alternatives (A), (B), (C) and (D) and out of which one is the most appropriate. Select the correct answer and write it in your answer-book against the number of question.

ସୂଚନା : (i) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ।

(ii) ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଡାହାଣ ପାଖରେ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ଦିଆଯାଇଛି।

(iii) ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା **1** ରୁ **8** ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଚାରୋଟି ଲେଖାଏଁ ବିକଳ୍ପ (A), (B), (C) ଏବଂ (D) ଦିଆଯାଇଛି। ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ଚୟନ କରି ଉତ୍ତର ପୁସ୍ତିକାରେ ପ୍ରଶ୍ନର ସଂଖ୍ୟା ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲେଖା।

1. Which of the following is included in the secondary sector of our economy?

(A) Agriculture

(B) Manufacturing

(C) Forestry

(D) Public administration

1

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଆମ ଅର୍ଥନୀତିର ମାଧ୍ୟମିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ?

(A) କୃଷି

(B) ବିନିର୍ମାଣ

(C) ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନା

(D) ଲୋକ ପ୍ରଶାସନ

2. Which of the following is the subject matter of micro-economics?

(A) Inflation

(B) National economy

(C) Unemployment

(D) Price determination

1

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ବ୍ୟକ୍ତି ଅର୍ଥନୀତିର ବିଷୟବସ୍ତୁ?

(A) ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି

(B) ଜାତୀୟ ଅର୍ଥନୀତି

(C) ବେରୋଜଗାରୀ

(D) ଦର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

3. The Headquarters of the Reserve Bank of India is in
(A) Delhi (B) Mumbai
(C) Kolkata (D) Chennai 1

ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ କେନ୍ଦ୍ର କେଉଁଠାରେ?

- (A) ଦିଲ୍ଲୀ (B) ମୁମ୍ବାଇ
(C) କୋଲକାତା (D) ଚେନ୍ନାଇ

4. Supply of goods is related to
(A) quantity of the good (B) price of the good
(C) period of time (D) All of the above 1

ଦ୍ରବ୍ୟ ଯୋଗାଣ, ନିମ୍ନୋକ୍ତ କାହା ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ?

- (A) ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିମାଣ (B) ଦ୍ରବ୍ୟର ଦର
(C) ସମୟକାଳ (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

5. Consumers' sovereignty is the characteristic of
(A) capitalist economy (B) socialist economy
(C) developed economy (D) developing economy 1

ଉପଭୋକ୍ତାର ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ, ନିମ୍ନମଧ୍ୟରୁ କାହାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ?

- (A) ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତି (B) ସମାଜବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତି
(C) ବିକଶିତ ଅର୍ଥନୀତି (D) ବିକାଶୋଦ୍ଭୁଷଣୀ ଅର୍ଥନୀତି

6. The special focus of Saakshar Bharat Program will be on
(A) children (B) women
(C) men (D) All of the above 1

ସାକ୍ଷର ଭାରତ ଯୋଜନାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କାହା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ?

- (A) ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଉପରେ (B) ମହିଳାମାନଙ୍କ ଉପରେ
(C) ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଉପରେ (D) ଉପରୋକ୍ତ ସବୁଠାରେ

7. Which of the following gives numerical information?

- (A) Beautiful (B) Noble
(C) Income (D) Educated

1

ନିମ୍ନମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ସାଂଖ୍ୟିକ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରେ?

- (A) ସୁନ୍ଦର (B) ମହାନ
(C) ଆୟ (D) ଶିକ୍ଷିତ

8. The most important Act that gives a consumer all supports and guidance against violation of his/her rights is

- (A) the Consumer Protection Act, 1986
(B) the Prevention of Food Adulteration Act, 1954
(C) the Essential Commodities Act, 1955
(D) the Standards of Weights and Measures Act, 1976

1

ଉପଭୋକ୍ତାକୁ ତାର ଅଧିକାର ଉଲଙ୍ଘନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସହାୟତା ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଦେଉଥିବା ସବୁଠୁଁ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନ ହେଲା

- (A) ଖାଉଟି ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ, 1986
(B) ଖାଦ୍ୟ ଅପମିଶ୍ରଣ ନିରୋଧ ଆଇନ, 1954
(C) ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଆଇନ, 1955
(D) ପ୍ରାମାଣିକ ଓଜନ ଓ ମାପ ଆଇନ, 1976

9. What is insurance? Name any *two* of its products.

2

ବୀମା କ'ଣ? ଏହାର ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ଉତ୍ପାଦର ନାମ ଲେଖ।

10. Define mixed economy. State *two* characteristics of mixed economy.

2

ମିଶ୍ରିତ ଅର୍ଥନୀତିର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ। ଏହାର ଦୁଇଟି ବିଶେଷତ୍ଵ ଦର୍ଶାଅ।

11. What is meant by analysis of data?

2

ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଯାଏ?

- 12.** How are poverty and unemployment linked? 2
ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ବେରୋଜଗାରୀ କିଭଳି ଭାବେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ?
- 13.** How is equilibrium price determined in the market? Explain. 2
ବଜାରରେ ସନ୍ତୁଳନ ଦର କିପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ? ଆଲୋଚନା କର।
- 14.** What are input and output in production? Give examples. 2
ଉତ୍ପାଦନରେ ନିବେଶ ଓ ଉତ୍ପାଦନ କ'ଣ? ଉଦାହରଣ ଦିଅ।
- 15.** What is black marketing? What is its solution? 2
କଳାବଜାର କ'ଣ? ଏହାର ସମାଧାନ କ'ଣ?
- 16.** Money acts as a store of value. Explain. 2
ମୂଲ୍ୟର ଭଣ୍ଡାର ଭାବେ ମୁଦ୍ରା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରେ, ଆଲୋଚନା କର।
- 17.** Name the types of banks that are there in India. 2
ଭାରତରେ କେତେ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟାଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧ, ତା'ର ନାମ ଲେଖ।
- 18.** Saving is useful in development process. Explain. 2
'ସଞ୍ଚୟ' ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ। ଆଲୋଚନା କର।
- 19.** For production of 60 units of output, if average fixed cost is ₹ 6 per unit and total variable cost is ₹ 540, what would be the average cost of production? 4
60 ଏକକ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ, ସ୍ଥିର ପରିବ୍ୟୟ ଏକକ ପ୍ରତି ₹ 6 ଏବଂ ମୋଟ ପରିବର୍ତ୍ତୀ ପରିବ୍ୟୟ ₹ 540, ଉତ୍ପାଦନର ହାରାହାରି ପରିବ୍ୟୟ କେତେ?
- 20.** Explain the importance of data in economic planning. 4
ଅର୍ଥନୈତିକ ଯୋଜନା ନିମନ୍ତେ ତଥ୍ୟର ଉପାଦେୟତା ଆଲୋଚନା କର।

21. 60 students of a class obtained marks in Economics as shown below. Calculate the arithmetic mean by using shortcut method : 4

Marks	:	0-20	20-40	40-60	60-80	80-100
No. of Students	:	5	8	12	25	10

ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀରେ 60 ଜଣ ଛାତ୍ର ଅର୍ଥନୀତିରେ ନିମ୍ନାନ୍ତରରେ ନମ୍ବର ରଖିଥିଲେ। ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରି ମାଧ୍ୟମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର :

ନମ୍ବର	:	0-20	20-40	40-60	60-80	80-100
ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା	:	5	8	12	25	10

22. Planning is necessary for development. Explain. 4

ବିକାଶ ନିମିତ୍ତ ଯୋଜନା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ। ଆଲୋଚନା କର।

23. What includes the primary sector of our economy? Explain its importance. 4

ଆମ ଅର୍ଥନୀତିର ପ୍ରାଥମିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାହାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି? ଏହାର ଉପାଦେୟତା ବର୍ଣ୍ଣନା କର।

24. What is Sarva Shiksha Abhiyan? State any three goals of this scheme. 4

ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ କ'ଣ? ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର।

25. State four advantages of international trade. 4

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଣିଜ୍ୟର ଚାରୋଟି ଉପଯୋଗିତା ବର୍ଣ୍ଣନା କର।

26. What is noise pollution? State any three of its effects. 4

ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ କ'ଣ? ଏହାର ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କର।

27. Explain timely delivery of justice as a major concern of consumer movement in India. 4

'ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଅବଧିରେ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନକୁ' ଭାରତରେ ଉପଭୋକ୍ତା ଆନ୍ଦୋଳନର ସବୁଠୁଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ଭାବେ ବିବେଚନା କରି ଆଲୋଚନା କର।

- 28.** State any *four* methods of collecting primary data. 4
 ପ୍ରାଥମିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହର ଯେକୌଣସି ଚାରୋଟି ପଦ୍ଧତିର ଉଲ୍ଲେଖ କର।
- 29.** Distinguish between labour intensive and capital intensive technology of production. 4
 ଉତ୍ପାଦନର ଶ୍ରମଭିତ୍ତିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଓ ପୁଞ୍ଜିଭିତ୍ତିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଅ।
- 30.** Explain any *two* factors affecting individual demand. 4
 ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚାହିଦାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ସାଧନର ବର୍ଣ୍ଣନା କର।
- 31.** What is sustainable development? How can we contribute to sustainable development in using of resources? 6
 ‘ପୋଷଣୀୟ ବିକାଶ’ କ’ଣ? ଆମେ ସମ୍ବଳ ବିନିଯୋଗ କରି ପୋଷଣୀୟ ବିକାଶରେ କିପରି ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବା?
- 32.** Name the factors of production. Explain any *two* factors of production. 6
 ଉତ୍ପାଦନର ସାଧନଗୁଡ଼ିକୁ ନାମିତ କର। ଉତ୍ପାଦନର ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ସାଧନର ବର୍ଣ୍ଣନା କର।
- 33.** Indian philosophy related to satisfaction of wants advocates limiting of wants. Explain. 6
 ଅଭାବର ପରିତୃପ୍ତି ସମ୍ପର୍କିତ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଅଭାବର ସୀମାବଦ୍ଧକରଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଥାଏ। ଆଲୋଚନା କର।
- 34.** What is public distribution system? Explain any *two* of its elements. 6
 ସାଧାରଣ ବଣ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କ’ଣ? ଏହାର ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର।

★ ★ ★

